

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT asupra proiectului Legii privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2019 nr. 303/2018 (nr. 155 din 29.07.2019)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2019 nr.303/2018, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege are drept scop ajustarea indicatorilor bugetari la venituri, cheltuieli și soldul bugetar (deficit) reieșind din reestimarea prognozelor principalilor indicatori macroeconomici și mersul executării bugetului de stat în semestrul I al anului curent, revizuirea și prioritizarea programelor de cheltuieli, deblocarea finanțării suportului bugetar din partea donatorilor, consolidarea administrării fiscale, implementarea deplină a Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr.270/2018.

Proiectul de lege prevede diminuarea cu 1 492,0 mil. lei la partea de venituri, iar la partea de cheltuieli a bugetului de stat se prevede diminuarea cu 1 327,4 mil.lei, respectiv modificările operate la partea de venituri și cheltuieli a bugetului de stat se soldează cu majorarea deficitului aprobat a bugetului de stat cu 164,6 mil. lei.

Reieșind din nivelul de executare a **veniturilor bugetului de stat** în primul trimestru ale anului curent, și având la bază prognoza revizuită a unor indicatori macroeconomici, estimările scontate pe an a bugetului de stat, se denotă diminuări pe unele tipuri de venituri, inclusiv la veniturile proiectelor finanțate din surse externe – cu 318,3 mil. lei, încasările la impozite și taxe se micșorează cu 307,3 mil.lei, la granturi – 174,0 mil. lei și la alte venituri - 1 022,4 mil. lei, iar transferurile de la alte bugete - se majorează cu 11,7 mil. lei.

Principalele diminuări sunt pe următoarele tipuri de venituri:

- impozitul pe venitul persoanelor juridice – cu 421,6 mil. lei;
- taxele pentru comerțul exterior – cu 56,5 mil.lei;
- accizele - cu 435,2 mil. lei (dintre care accizele la produsele din tutun importate – cu 413,3 mil.lei);
- granturi primite pentru proiecte finanțate din surse externe (reieșind din revizuirea termenelor de implementare a proiectelor finanțate din surse externe) – cu 314,5 mil.lei;
- majorarea restituirilor la TVA - cu 157,0 mil. lei;

- contribuții achitate conform schemei de obligații în domeniul eficienței energetice – cu 400,0 mil. lei;
- recuperarea bunurilor infracționale indisponibilizate prin hotărârea judecătorească definitivă încasate în bugetul de stat – cu 419,0 mil. lei;

Tipuri de venituri, la care se estimează majorări, sunt:

- taxa pe valoarea adăugată la mărfurile importate – cu 254,0 mil. lei;
- taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul Republicii Moldova – cu 48,6 mil. lei;
- granturi externe pentru susținerea bugetului – cu 140,5 mil. lei, din contul fluctuației cursului de schimb al monedei naționale.
- impozitul pe venitul persoanelor fizice (reieșind din efectul reformei salariale) – cu 131,4 mil. lei;
- dividende și defalcări din profitul net de la cota parte a statului în societăți pe acțiuni și al întreprinderilor de stat – cu 41,6 mil. lei;
- taxa de stat – 16,0 mil. lei;
- taxa consulară – 6,5 mil. lei.

Cheltuielile bugetului de stat. Reieșind din estimările cadrului de resurse, se propun a fi diminuate cu 1 327,4 mil. lei sau cu 2,8% față de cele aprobate în buget.

Cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe se diminuează cu 891,4 mil. lei, sau circa 25,5% față de volumul aprobat în buget.

Cheltuielile suportate din contul resurselor generale se majorează cu 26,7 mil. lei.

Cheltuielile suportate din contul veniturilor colectate de autoritățile/instituțiile bugetare se diminuează cu 462,7 mil. lei.

Modificările operate la alocațiile bugetare vizează un set de măsuri și acțiuni cu caracter sectorial și intersectorial, care sunt reflectate ca factori în compartimentul cheltuielilor pe grupe funcționale principale.

În aspect economic, *cheltuielile curente*, în bugetul de stat se propun a fi diminuate cu 11,9 mil. lei, și vor constitui 41 212,2 mil. lei.

Cheltuielile de personal se prevăd în sumă de 7 638,5 mil. lei, cu o majorare de 632,2 mil, pentru implementarea normelor prevăzute de legislație.

Cheltuielile pentru *bunuri și servicii* se diminuează cu 189,7 mil. lei și vor constitui 2 267,7 mil. lei.

Cheltuielile pentru achitarea *dobânzilor aferente datoriei de stat* se diminuează cu 275,0 mil. lei. Cheltuielile aferente *serviciului datoriei de stat externe* se mențin la nivelul aprobat, constituind 457,7 mil. lei.

Cheltuielile pentru *subsidii* se diminuează cu 41,2 mil. lei și vor constitui 4041,2 mil. lei.

Pentru *prestații sociale*, alocațiile se majorează cu 13,3 mil. lei și vor constitui circa 487,8 mil. lei.

Pentru *alte cheltuieli*, la total se prevede o diminuare de circa 328,0 mil. lei, care în special se atribuie măsurilor în domeniul eficienței energetice.

Transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat se reduc la total cu 722,3 mil. lei, dintre care transferurile pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat - cu 702,0 mil. lei, iar transferurile pentru prestații sociale - cu 20,3 mil. lei.

Transferurile către bugetele locale se majorează cu 429,6 mil. lei, dintre care 359,4 mil. lei sunt destinate sectorului educației, în special pentru asigurarea implementării Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Pentru *cheltuielile capitale* se vor direcționa 5 124,6 mil. lei, cu 1 315,5 mil. lei sau 20,4 % mai puțin față de aprobat inițial în buget. Diminuarea respectivă se datorează extinderii termenului de lansare și de implementare a unui șir de proiecte investiționale, ceea ce a contribuit la micșorarea alocațiilor. Majorarea respectivă se datorează lansării Programului de reparație periodică a drumurilor publice naționale (în limitele localităților), locale, comunale și a străzilor.

Propunerile de modificare a cheltuielilor pe grupe funcționale rezultă din revizuirea și prioritizarea programelor de cheltuieli, ținând cont de rezultatele executării de la începutul anului și estimările până la finele anului 2019.

Propunerile de modificare a cheltuielilor pe grupe funcționale se prezintă după cum urmează:

- cheltuielile pentru grupa *Serviciile de stat cu destinație generală* se prevăd cu o majorare de 417,0 mil. lei sau circa 5,1% față de aprobat;
- pentru grupa *Apărarea națională* se prevăd cu o diminuare de 21,5 mil. lei sau circa 3,4% față de aprobat;
- pentru grupa *Ordine publică și securitate națională* se prevăd cu o diminuare de 223,6 mil. lei sau circa 4,7% față de aprobat;
- pentru grupa *Servicii în domeniul economiei* se prevăd cu o diminuare de 797,8 mil. lei sau circa 10,2% față de aprobat;
- pentru grupa *Protecția mediului* se prevăd cu o diminuare de 13,9 mil. lei sau circa 6,1% față de aprobat;
- pentru grupa *Gospodăria de locuințe* se prevăd cu o diminuare de 29,3 mil. lei sau circa 7,2% față de aprobat;
- pentru grupa *Ocrotirea sănătății* se prevăd cu o diminuare de 233,9 mil. lei sau circa 5,4% față de aprobat;
- pentru grupa *Cultură, artă, sport și acțiuni pentru tineret* se prevăd cu o majorare de 50,1 mil. lei sau circa 6,3% față de aprobat;
- pentru grupa *Învățământ* se prevăd cu o majorare de 309,3 mil. lei sau circa 2,9% față de aprobat;
- pentru grupa *Protecție socială* se prevăd cu o diminuare de 783,8 mil. lei sau circa 7,9% față de aprobat.

Balanța bugetului de stat și finanțarea deficitului bugetar ca urmare a modificărilor operate la partea de venituri și cheltuieli a bugetului de stat s-au soldat

cu majorarea deficitului aprobat a bugetului de stat cu 164,6 mil. lei, în sumă nominală constituind 5 703,3 mil. lei.

Ca pondere în PIB deficitul de casă a bugetului de stat va constitui 2,75%, comparativ cu 2,65% aprobat.

Modificarea soldului bugetar (deficit) va fi efectuată ținând cont de cheltuielile sociale, implementarea noului sistem de salarizare în sistemul bugetar și investițiile pentru proiectele demarate. Totodată, se propune modificarea structurii surselor de finanțare a deficitului, ca urmare a schimbărilor, parvenite în special la intrările de împrumuturi externe.

Concomitent, au fost reestimate resursele *proiectelor finanțate din surse externe*, deficitul pe această componentă a bugetului de stat fiind în scădere cu 573,1 mil. lei, iar la componenta de bază se majorează cu 737,7 mil. lei.

Principalele modificări la sursele de finanțare a deficitului bugetului de stat sunt următoarele:

- la *active financiare* în suma totală 117,4 mil. lei, care se majorează cu 994,0 mil. lei, inclusiv din contul:

- creanțelor interne în sumă de 871,8 mil. lei;

- creanțe externe în sumă de 6,0 mil. lei.

- *Datorii* în sumă totală de 4466,1 mil. lei (se micșorează cu 2263,3 mil. lei), inclusiv: - datoria internă în sumă de 989,5 mil. lei; - intrări de împrumuturi externe (net) -3476,6 mil. lei (toate intrările și rambursările de împrumuturi au fost reestimate la cursul de schimb actualizat); - sumele destinate pentru onorarea obligațiilor față de creditori în anul 2019 va constitui 2214,9 mil. lei (echivalent 128,2 mil. dol. SUA).

- *Mijloace bănești în conturi bancare* vor fi utilizate în sumă de 1 119,8 mil. lei.

Soldul datoriei de stat în anul 2018. La situația din 31 decembrie 2019, soldul datoriei de stat în valori nominale va constitui 58 282,5 mil. lei, diminuându-se cu 4 729,1 mil. lei sau circa 7,5% față de valoarea aprobată, fiind influențat atât de diminuarea soldului datoriei de stat externe cu 2 982,5 mil. lei ca urmare a diminuării intrărilor de împrumuturi de stat externe și prognozei de depreciere a monedei naționale față de dolarul SUA cât și de diminuarea soldului datoriei de stat interne cu 1 746,6 mil. lei. Astfel, ponderea soldului datoriei de stat în PIB se va micșora cu 2,2 p. p. față de valoarea aprobată și la situația din 31 decembrie 2019 va constitui 28,1%.

În structura datoriei de stat, la finele anului 2019, ponderea datoriei de stat externe va constitui 58,7%, iar a datoriei de stat interne - 41,3%.

La capitolul *finanțare internă*, în anul 2019 se preconizează *emisiunea netă a VMS pe piața primară în sumă de 1570,0 mil. lei* și răscumpărarea VMS emise pentru executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat în sumă de 230,0 mil. lei. Concomitent, se prevede răscumpărarea VMS emise pentru rezerva de lichiditate, scadente în anul 2019, în sumă de 345,5 mil. lei. Astfel, la situația din 31

decembrie 2019, datoria de stat internă poate constitui 24 053,1 mil. lei. Ponderea soldului datoriei de stat interne în PIB va constitui 11,6%.

Pe parcursul anului 2019, se estimează intrări din împrumuturi de stat externe în valoare de 5 691,4 mil. lei și rambursări în sumă de 2 214,9 mil. lei. Către finele anului 2019, se prognozează că soldul datoriei de stat externe nu va depăși 34 229,4 mil. lei (1 901,6 mil. dolari SUA). Ponderea soldului datoriei de stat externe în PIB va constitui 16,5%.

Pornind de la modificările și ajustările propuse la partea de venituri, partea de cheltuieli, soldul bugetar și sursele de finanțare a deficitului bugetului de stat, respectiv, se operează modificări la partea textuală a Legii bugetului de stat pentru anul 2019, iar anexele nr.1-7 se expun în redacție nouă.

Amendamentele și propunerile înaintate vor fi examinate în lectura a doua, iar îmbunătățirea părții textuale a legii vor fi luate în considerație la redactarea finală a proiectului.

Pe anul 2019 veniturile bugetului de stat se propun de a fi stabilite la nivel de **40 633 531,5 mii lei**, și cheltuielile bugetului de stat se propun a fi stabilite la nivel de **46 336 817,6 mii lei**, cu un deficit în sumă de **5 703 286,1 mii de lei**.

Reieșind din cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune proiectul legii privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2019 nr. 303/2018, spre examinare și adoptare în prima lectură.

Igor MUNTEANU

Președintele Comisiei